

FRA:n tutkimustoiminta: luotettavaa, vertailukelpoista tietoa ja analyysseja tuottamassa

FRA:n tehtävät

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA) tarjoaa "yhteisön toimielimille ja viranomaisille sekä jäsenvaltioille perusoikeuksia koskevaa neuvontaa ja asiantuntemusta" perustamisasetuksensa 168/2007 mukaisesti. FRA:n tuki perustuu tieteelliseen näyttöön, jonka viraston oikeudellista ja yhteiskuntatieteellistä tutkimusta tekevät asiantuntijat muodostavat "keräämällä ja analysoimalla objektiivisia, luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja".

Tutkimustiedon perusteella FRA tekee päätelmiä ja laatii lausuntoja Euroopan unionille (EU:lle) ja kansallisille päätöksentekijöille auttaakseen niitä varmistamaan perusoikeuksien täysimääräisen kunnioittamisen, kun ne toteuttavat toimenpiteitä tai määrittelevät toimintalinjoja. FRA:n neuvonta ja asiantuntemus tukee EU:n ja EU:n jäsenvaltioiden toimenpiteitä ja niissä käytäviä keskusteluja perusoikeuksista, tarjoamalla käyttöön vankan tietopohjan ja paremman käsityksen asioiden kontekstista.

FRA:n tutkimustyö

FRA tekee oikeudellista ja yhteiskuntatieteellistä tutkimusta löytääkseen EU:ssa toteutettavia käytäntöjä, jotka ovat lupaavia perusoikeuksien noudattamisen, edistämisen ja kunnioittamisen kannalta. Tavoitteena on myös määrittää alueet, joilla on vielä tehtävä töitä, jotta kansainvälisesti hyväksytyt standardit täyttyisivät. Euroopan unionin perusoikeuskirja sisältää sitovan luettelon oikeuksista, jotka EU:n ja sen jäsenvaltioiden on otettava huomioon, kun ne tulkitsevat ja soveltavat EU:n lainsäädäntöä. Lisäksi FRA ottaa työssään huomioon Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden kansakuntien perussopimukset ja muut asiakirjat.

Tulosten vertailukelpoisuuden varmistamiseksi FRA:n tutkimukset koskevat tavallisesti kaikkia EU:n jäsenvaltioita. Vertailukelpoiset tiedot ovat ratkaisevan tärkeitä tilanteen kuvaamiseksi kattavasti ruohonjuuritasolla.

FRA voi kuitenkin rajoittaa työnsä koskemaan tiettyjä jäsenvaltioita esimerkiksi silloin, kun aihe ei ole olennainen kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kannalta tai kun

virasto testaa uutta kyselytutkimuslomaketta tai kun resurssit ovat rajalliset.

Tutkimusaiheiden valinta

FRA:n toiminnan alueisiin vaikuttavat seuraavat seikat:

- Euroopan unionin neuvoston hyväksymä viiden vuoden monivuotinen toimintakehys;
- vuotuinen työohjelma, jossa kuvataan yksittäisten hankkeiden sisältö. Työohjelman laatimisen yhteydessä kuullaan keskeisiä yhteistyötahoja ja sen hyväksyy riippumattomista asiantuntijoista koostuva FRA:n hallintoneuvosto;
- vuulemiset keskeisten yhteistyötahojen kanssa yksittäisten hankkeiden laatimisen ja toteuttamisen eri vaiheissa, jotta varmistetaan, että hankkeet on mukautettu vastaamaan määriteltyjä haasteita ja poliittisia tarpeita;
- EU:n toimielinten FRA:lle esittämät pyynnöt, jotka koskevat lainsäädäntöehdotusten perusoikeusvaikutusten analysointia. Esimerkkinä tästä on kaksi FRA:n lausuntoa vuonna 2011, jotka virasto antoi Euroopan parlamentin pyynnöstä ja jotka koskivat direktiiviluonnosta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä ja ehdotusta direktiiviksi matkustajarekisteritietojen käytöstä;
- poikkeukselliset tilanteet, joissa FRA voi raportoida kiireellisestä perusoikeustilanteesta jossakin jäsenvaltiossa; lisäksi EU:n toimielimen pyynnöstä FRA voi toimia sen monivuotisen toimintakehysten ulkopuolella jäävillä alueilla.

Tiedonkeruu ja analysointi

FRA:n oikeus- ja yhteiskuntatieteiden asiantuntijat käyttävät useita tietojenkeruumenetelmiä, jotka valitaan tutkimusaiheen mukaan.

FRA kerää tietoa perusoikeuksien suojelusta EU-valtioiden oikeudellisissa puitteissa. Jäsenvaltioissa työskentelevät asiantuntijat keräävät tietoja eri lähteistä, mukaan lukien säädökset, tuomioistuimien päätökset ja oikeuskirjallisuus.

Oikeudellinen analyysi antaa yleiskuvan lainsäädännön tilasta. Lainsäädäntö ei kuitenkaan aina takaa tehokasta apua perusoikeusloukkausten uhreille osittain sen vuoksi, etteivät uhrit ole selvillä voimassa olevista laeista tai he eivät ilmoita tapahtuneesta. Oikeudellisen analyysin täydentämiseksi FRA arvioi myös yksilöiden arkipäivän kokemuksia. **Yhteiskuntatieteellinen tutkimus** perustuu joko olemassa olevan tiedon (toissijaisen tiedon) analyysiin tai FRA:n kenttätutkimuksesta saadun uuden tiedon (ensisijaisen tiedon) analyysiin.

Ensisijaista tietoa kerätään suoraan ensikäden lähteistä esimerkiksi haastattelujen tai survey-tutkimusten avulla. FRA kerää ensisijaista tietoa kenttätutkimuksen avulla.

Toissijainen tieto tarkoittaa materiaalia, jonka jokin muu taho on jo kerännyt tai julkaissut. Sellaisia ovat esimerkiksi viralliset tilastot ja korkeakoulujen, kansalaisjärjestöjen tai kansainvälisten organisaatioiden julkaisemat tutkimustulokset.

Toissijaiset tiedot ovat tällä hetkellä harvoin vertailukelpoisia EU:n jäsenvaltioiden kesken, koska tietoa kerätään eri tavoilla. Esimerkiksi kohderyhmä voidaan määrittellä eri tavoin: joissakin naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevissa tutkimuksissa keskitytään ainoastaan lisääntymisiässä oleviin naisiin, toisissa taas keskitytään vain perheväkivaltaan.

Jotta tiedot olisivat vertailukelpoisia, FRA kerää itse omia ensikäden tietoja. Se tekee kenttätutkimusta määrällisten (kvantitatiivisten) ja/tai laadullisten (kvalitatiivisten) tutkimusten avulla. FRA:n asiantuntijat suunnittelevat ja laativat tutkimuksia, joita toteutetaan monin eri tavoin – mukaan lukien haastattelut kasvotusten tai kyselyt verkossa.

Koska FRA toimii aloilla, joilla on tehty vain vähän vertailevaa tutkimusta, se myös kehittää ja toteuttaa uusia otanta- ja tutkimusmenetelmiä.

Kvantitatiiviset tutkimukset

Kvantitatiiviset tutkimukset ovat laajamittaisia tutkimuksia, joissa kartoitetaan tiettyjen perusoikeuskysymysten laajuutta ja luonnetta ja joista saadaan vertailukelpoista tietoa esimerkiksi syrjintään liittyvistä kokemuksista. Tutkimuksissa kysytään tavallisesti sarja yksityiskohtaisia kysymyksiä tapahtuneesta. Ilmoittiko asianomainen henkilö tapauksesta? Jos ei, niin miksi ei? Jos ilmoitti, miten häntä kohdeltiin, kun hän teki ilmoituksen? Kvantitatiivisissa tutkimuksissa kerätään usein myös tietoa vastaajasta, jotta voidaan vertailla eri tekijöiden, kuten sukupuolen, iän, koulutuksen ja ammatin vaikutusta. Tiedot kerätään ja niistä raportoidaan nimettömänä, jotta vastaajien yksityisyys on turvattu ja jotta ihmisiä voidaan rohkaista osallistumaan tutkimuksiin. Esimerkiksi vuoden 2009 FRA:n EU-MIDIS-tutkimuksessa haastateltiin 23 500 ihmistä kaikissa EU:n 27 jäsenvaltiossa.

Laadullinen tutkimus

Laadulliseen tutkimukseen kuuluvat henkilöhaastattelut sekä kohderyhmäkeskustelut. Muun muassa näiden menetelmien avulla saadaan yksityiskohtaisia vastauksia ja tutkimustulokset voidaan asettaa paremmin oikeaan asiayhteyteen.

Analyysi

FRA analysoi tietoja monin tavoin. Kvantitatiiviseen tutkimusanalyysiin voi sisältyä esimerkiksi tilastollista testausta tulosten tyyppillisyyden arvioimiseksi. Näin FRA:n asiantuntijat pystyvät määrittämään, voidaanko tutkimustuloksia tulkita objektiivisina näkemyksinä tilanteesta.

FRA:n tekemän tutkimustyön tieteellisen laadun takaaminen

FRA:n tutkimuksen tieteellinen laatu on varmistettu prosessin jokaisessa vaiheessa:

- kun FRA työskentelee alihankkijoiden kanssa, ne valitaan tiukan laadunvarmistusmenetelmän avulla;
- FRA:n asiantuntijat valvovat tutkimuksen etenemistä ja laatua, analysoivat kerättyjä tietoja ja laativat loppuraportit;
- kisäisessä vertaisarvioinnissa tarkistetaan jokaisen raportin laatu ja johdonmukaisuus;
- FRA:n tieteellinen komitea, jossa on 11 riippumatonta perusoikeuksien asiantuntijaa, arvioi työn laatua. FRA:n hallintoneuvosto valitsee tieteellisen komitean jäsenet Euroopan parlamentin suosituksen perusteella.

FRA tuottaa vertailukelpoisia ja luotettavia tietoja ja analyysyjä, jotka perustuvat tarkoihin tutkimusmenetelmiin ja koskevat oikeudellisia ja yhteiskuntatieteellisiä aloja.

Lisätietoja:

Yleiskatsaus FRA:n tutkimustoiminnasta on saatavana FRA:n verkkosivuilla osoitteessa:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/research_en.htm

Kaikki FRA:n julkaisut ja kieliversiot ovat saatavana internetistä osoitteessa:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/publications/publications_en.htm